

ŽIVOT UMJETNOSTI

Časopis o modernoj i suvremenoj
umjetnosti i arhitekturi /
Journal for Modern and Contemporary
Art and Architecture

INSTITUT ZA POVIJEST UMJETNOSTI

IZDAVAČ / PUBLISHER

Institut za povijest umjetnosti /
Institute of Art History (IPU)

Ulica grada Vukovara 68,
10000 Zagreb, Hrvatska / Croatia
+ 385 (0)1 6112 047 (tel.)
+ 385 (0)1 6112 742 (fax)
zivot-umjetnosti@ipu.hr (e-mail)
zivotumjetnosti.ipu.hr (web)

ZA IZDAVAČA / FOR THE PUBLISHER

Katarina Horvat-Levaj

GLAVNA I ODGOVORNA UREDNICA

/ EDITOR IN CHIEF

Ivana Mance

UREDNIKA TEMATA /

THEMATIC ISSUE EDITOR

Tamara Bjažić Klarin

UREDNIŠTVO / EDITORIAL BOARD

Tamara Bjažić Klarin
(Institut za povijest umjetnosti, Zagreb)
Sanja Horvatinčić
(Institut za povijest umjetnosti, Zagreb)
Vladimir Kulić
(FAU School of Architecture, Fort Lauderdale)
Dalibor Prančević
(Filozofski fakultet, Split)
Beti Žerovc
(Filozofska fakulteta, Ljubljana)

IZVRŠNA UREDNICA / EXECUTIVE EDITOR

Sanja Sekelj

UREDNIKA MREŽNIH IZDANJA / WEB EDITOR

Irena Šimić

UREDNIČKI SAVJET / EDITORIAL COUNCIL

Nikola Dedić
(Fakultet muzičke umetnosti, Beograd)
Leonida Kovač
(Akademija likovnih umjetnosti, Zagreb)
Elke Krasny
(Akademie der bildenden Künste, Wien)
Suzana Milevska
(Politecnico di Milano)
Nicolas Sawicki
(Lehigh University, Bethlehem)
Luka Skansi
(Politecnico di Milano)
Łukasz Stanek
(School of Environment, Education
and Development, Manchester)
Mechtild Widrich
(School of the Art Institute of Chicago)

LEKTURA I KOREKTURA / LANGUAGE

EDITOR AND PROOFREADING

Dunja Aleraj Lončarić (hrvatski/Croatian)
Marina Schumann (engleski/English)

PRIJEVOD SAŽETAKA

Marina Schumann

DIZAJN, PRIJELOM I PRIPREMA ZA

TISAK / DESIGN, LAYOUT AND PREPRESS

Ivan Klisurić

TISAK / PRINTED BY

Kerschoffset d.o.o., Zagreb

NAKLADA / PRINT RUN

300

Izdavanje časopisa financijski podupiru
Ministarstvo kulture Republike Hrvatske,
Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike
Hrvatske i Grad Zagreb. / The journal is
financially supported by the Ministry of Culture
of the Republic of Croatia, the Ministry of
Science and Education of the Republic of
Croatia, and the City of Zagreb.

Časopis je referiran i dostupan u: Web
of Science Core Collection—Art & Humanities
Citation Index (od 2007.), SCOPUS—SCImago
Journal & Country Rank (od 2008.), EBSCO
Art Source i portalu hrvatskih znanstvenih
i stručnih časopisa Hrčak. / Journal is referenced
and available at the Web of Science Core
Collection—Art & Humanities Citation Index
(since 2007), SCOPUS—SCImago Journal
& Country Rank (since 2008), EBSCO Art Source,
and at Hrčak, the portal of Croatian scientific
and professional journals.

CIJENA / PRICE

40 Kn / 8 € + pp

ISSN 0514 – 7794

(tiskano izdanje / printed issue)

ISSN 1849 – 2207

(mrežno izdanje / online issue)

ŽIVOT UMJETNOSTI 2020.107

ZAGREB, 2020.

Urednička izjava o profilu časopisa,
informacije o recenzentskom postupku,
upute autorima i recenzentima te
arhiva članaka dostupni su na mrežnoj
stranici: zivotumjetnosti.ipu.hr /
The Editorial statement, the peer review
procedure, the guideline to the authors
and reviewers, and the Journal's
archive is available at the website:
zivotumjetnosti.ipu.hr

MINISTARSTVO
ZNANOSTI I OBRAZOVANJA
REPUBLIKE HRVATSKE

Grad Zagreb

život umjetnosti

1

ANA DANA BEROŠ

hitnaArhitektura

STANOVANJE I KRIZA

23

TAMARA BJAŽIĆ KLARIN

Stanovanje i kriza

32

JELICA JOVANOVIĆ

**Pouke jugoslavenske stambene ekonomije
u razdoblju prvog petogodišnjeg plana: *propusnost granica*
između tradicije i modernosti**

Prethodno priopćenje

60

SANJA MATIJEVIĆ BARČOT

Arhitekt Vuko Bombardelli i *Ekperiment–57*

Izvorni znanstveni rad

80

LEA HORVAT

Kriza na papiru?**O sociološkoj kritici kolektivnog stanovanja u kasnom socijalizmu**

Izvorni znanstveni rad

94

TAMARA BJAŽIĆ KLARIN I LUKA KORLAET

**Novozagrebačko naselje Dugave:
novi model proizvodnje *stambene zajednice***

Prethodno priopćenje

120

BORKA BOBOVEC, IVAN MLINAR I ANDRIANA POZOJEVIĆ

**Vrsnoća arhitekture u realizacijama Programa
društveno poticane stanogradnje (POS) od 2001. do 2020.**

Pregledni rad

SVJEDOČANSTVA

142

BOŠKO BUDISAVLJEVIĆ

Ponešto o kontejnerima u *privremenoj* arhitekturi

156

VESNA VUKOVIĆ

**Kolektivna ulaganja u kolektivno pitanje—Razgovor
s Anom Džokić i Ivom Marčetić**

OSVRTI, PRIKAZI, RECENZIJE

168

FILIP PRAČIĆ

Prema kolektivnom odgovoru na stambeno pitanje Iva Marčetić. *Stambene politike u službi društvenih i prostornih (ne)jednakosti*

172

MOJCA SMODE CVITANOVIĆ

Arhitektura na periferiji Istoka i ZapadaŁukasz Stanek, *Architecture in Global Socialism—Eastern Europe, West Africa and the Middle East in the Cold War*

176

MAURO SIROTNJAK

Slatko, slano, gorko

Fiume Fantastika: Fenomeni grada, Rijeka 2020.—Europska prijestolnica kulture

SJEĆANJE

186

IVANA MANCE

***In artibus vita.* U spomen Tonku Maroeviću**

1

ANA DANA BEROŠ

hitnaArhitektura

HOUSING UNDER CRISIS

23

TAMARA BJAŽIĆ KLARIN

Kriza i stanovanje

32

JELICA JOVANOVIĆ

**Lessons of Yugoslav Housing Economy
in the Period of the First Five-Year Plan: Permeable Boundaries
Between Tradition and Modernity**

Preliminary Paper

60

SANJA MATIJEVIĆ BARČOT

Architect Vuko Bombardelli and Eksperiment–57

Original Scientific Paper

80

LEA HORVAT

A Crisis on Paper?**On the Sociological Critique of Mass Housing in Late Socialism**

Original Scientific Paper

94

TAMARA BJAŽIĆ KLARIN | LUKA KORLAET

**The Housing Development of Dugave in New Zagreb:
a New Model for Creating a Housing Community**

Preliminary Paper

120

BORKA BOBOVEC, IVAN MLINAR | ANDRIANA POZOJEVIĆ

**The Quality of Architecture in the Implementation of the
State-Subsidized Housing Construction Programmes (POS) 2001–2020**

Review Paper

RECOLLECTIONS

142

BOŠKO BUDISAVLJEVIĆ

Ponešto o kontejnerima u privremenoj arhitekturi

156

VESNA VUKOVIĆ

**Kolektivna ulaganja u kolektivno pitanje—Razgovor
s Anom Džokić i Ivom Marčetić**

REPORTS, ESSAYS, REVIEWS

168

FILIP PRAČIĆ

Prema kolektivnom odgovoru na stambeno pitanje*Iva Marčetić. Stambene politike u službi društvenih i prostornih (ne)jednakosti*

172

MOJCA SMODE CVITANOVIĆ

Arhitektura na periferiji Istoka i Zapada*Łukasz Stanek, Architecture in Global Socialism—Eastern Europe, West Africa and the Middle East in the Cold War*

176

MAURO SIROTNJAK

Slatko, slano, gorko*Fiume Fantastika: Fenomeni grada, Rijeka 2020.—Europska prijestolnica kulture*

IN MEMORIAM

186

IVANA MANCE

In artibus vita. U spomen Tonku Maroeviću